

MESTO ONKOLOGIJE V SODOBNI MEDICINI

Hotimir Lešničar

Namen

Definicija onkologije kot dejavnosti, določitev napovednih kazalcev njene pomembnosti in oris njenih možnosti razvoja in organiziranosti v Sloveniji.

Material in metode

Onkologija je medicinska dejavnost, ki zajema obsežno področje različnih rakavih obolenj, lahko jo opredelimo s sledečimi kriteriji:

- zajemanje podatkov in spremljanje epidemioloških trendov,
- uveljavljanje detekcijskih metod,
- izdelovanje in izvajanje smernic za sodobno diagnostiko in terapijo,
- timski in multidisciplinarni pristopi,
- spremljanje in objavljanje lastnih rezultatov,
- izvajanje bazičnih, translacijskih in kliničnih raziskav v lastnem okolju in v okviru mednarodnih skupin,
- vključevanje v organizirano izvajanje paliativne medicine in
- izvajanje pedagoškega dela v strokovnih in laičnih krogih.

Obolevnost in smrtnost zaradi raka že zdaj kažeta značilnosti epidemije, tren-di pa nakazujejo še dodatno povečevanje bremena rakavih bolezni v prihod-nje. Poiskali bomo merila, s katerimi je možno opredeliti zanimanje zdravstvene in zavarovalniške politike za takšna dogajanja pri nas in v svetu. Skušali bomo raziskati uspešnost trenutnih načel, ki nas vodijo pri organizaciji, oprem-ljanju institucij in strokovnem usposabljanju na področju onkologije.

Rezultati

Uspešnost onkologije kot stroke je možno ocenjevati na ravni usta-nov, regij ali držav s pomočjo primerjav različnih obdobj ali pa z medsebojnimi primerjavami v določenem obdobju. Prikazali bomo trende lastnih rezultatov in jih primerjali z ugotovitvami mednarodnih raziskav. Objektivnost primerjav je od-visna od stop-nje osveščenosti in razvitosti ter od načinov zajemanja podatkov. Rezultati nakazujejo tudi pomen centralizacije in/ali razpršene organizacije onkološke dejavnosti v posameznih okoljih. Po možnosti bomo tudi opredelili vpliv stopnje finančnih obremenitev na uspešnost onkološke dejavnosti. Prika-zali bomo trenutni položaj in možnosti pri izvajanju preventivnih in presejevalnih pro-

gramov, diagnostike, terapije in paliativne medicine ter pedagoških procesov na področju onkologije v Sloveniji.

Zaključki

Zavest o pomenu onkološke dejavnosti je izražena v skupnem evropskem programu boja proti raku (European Cancer Control Plan), katerega podpisnica je tudi Slovenija. Za doseganje zastavljenih ciljev bo tudi slovenska zdravstvena politika v najkrajšem času morala izdelati celovit in hkrati do podrobnosti razčlenjen nacionalni program.